

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

April 2008

**De besloten vennootschap
met beperkte aansprakelijkheid**

April 2008

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
B-1210 BRUSSEL
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>

tel. 02 277 51 11

Vanuit het buitenland:
tel. + 32 2 277 51 11

Verantwoordelijke uitgever: Lambert VERJUS
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
B-1210 BRUSSEL

Wettelijk depot : D/2008/2295/28

S4-08-0042/0304-08

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

INHOUDSTAFEL

Inleiding	5
1. Oprichting.....	6
2. Benaming en maatschappelijk doel.....	7
3. Maatschappelijke zetel.....	7
4. Verplichte vermeldingen.....	8
5. Oprichters	8
5.1. Aantal oprichters.....	8
5.2. De aansprakelijkheid van de oprichters	9
6. Kapitaal.....	10
6.1. Geplaatst kapitaal.....	10
6.2. Volstorting.....	10
6.3. Wijziging van kapitaal.....	11
7. Aandelen.....	11
8. Overdracht en overgang van aandelen	12
8.1. Overdracht onder levenden.....	12
8.2. Overgang bij overlijden	13
9. Certificaten en obligaties.....	14
10. Bestuur.....	14
10.1. Benoeming en duur van het mandaat.....	14
10.2. Bezoldiging.....	15
10.3. Bestuursbevoegdheid.....	15
10.4. Vertegenwoordigingsbevoegdheid	16
10.5. Sociaal statuut.....	16
11. Aansprakelijkheid van de zaakvoerder	16
11.1. Gewone fouten in de uitvoering van het mandaat.....	16
11.2. Aquiliaanse of buitencontractuele aansprakelijkheid.....	17
11.3. Inbreuken op de wet of de statuten.....	17
11.4. Aansprakelijkheid bij kapitaalsverhoging.....	17
11.5. Aansprakelijkheid bij faillissement.....	18
12. Belangenconflict.....	18
12.1. Er is een college van zaakvoerders.....	18

12.2. Er is geen college van zaakvoerders.....	19
13. Algemene vergadering der vennoten.....	19
13.1. Bevoegdheid.....	19
13.2. Bijeenroeping.....	20
13.3. Besluitvorming.....	21
13.4. Stemming.....	21
13.5. Wijziging van de statuten.....	22
14. Winstverdeling.....	22
15. Inventaris en jaarrekening.....	23
16. Controle.....	23
17. Duur en ontbinding.....	24
18. Uitsluiting en uittreding.....	24
Andere beschikbare publicaties.....	25
Nuttige adressen.....	25

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

INLEIDING

U hebt ervoor gekozen een eigen zaak te starten onder de vorm van een vennootschap (rechtspersoon). U moet nog een keuze maken aangaande de aangepaste juridische vorm. Deze keuze is belangrijk voor de verdere toekomst van ondernemingen. U doet er dan ook goed aan advies te vragen aan deskundigen zoals een notaris, een jurist, een bedrijfsadviseur, een boekhouder, een fiscalist ...

Voor een klein of middelgroot bedrijf wordt de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (bvba) vaak beschouwd als de aangewezen juridische vorm.

Om een bvba op te richten zijn er minimum twee oprichters nodig, behalve voor een “besloten éénpersoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid” (ebvba), die kan worden opgericht door één persoon. De bvba heeft een eigen rechtspersoonlijkheid en is dus als rechtspersoon onderscheiden van de vennoten. Zij heeft tevens een eigen vermogen. De bvba is een besloten vennootschap. De vennoten kunnen hun aandelen niet vrij overdragen aan buitenstaanders, tenzij in gevallen voorzien in de wet. De vennoten zijn beperkt aansprakelijk: zij verbinden zich enkel tot hun inbreng. Bij faillissement kunnen de schuldeisers het privé-vermogen van de vennoten niet aanspreken. Op dit principe bestaan er echter uitzonderingen voor de oprichters.

1. OPRICHTING

Om een bvba op te richten moeten de oprichters eerst de statuten vastleggen in een oprichtingsakte. Ze moeten beroep doen op een notaris om een authentieke akte op te stellen. De oprichting van een bvba kan enige tijd in beslag nemen. Tijdens deze periode mogen de oprichters voor rekening van de vennootschap contracteren en verplichtingen aangaan, maar ze moeten vermelden dat ze handelen voor een vennootschap in oprichting.

De oprichtingsakte moet een aantal gegevens vermelden betreffende:

- de rechtsvorm, de naam, de maatschappelijke zetel, het doel en de duur van de vennootschap;
- de identiteit van de vennoten en oprichters;
- het bedrag van het maatschappelijk kapitaal, het gestorte bedrag en het toegestane kapitaal;
- de samenstelling van het maatschappelijk kapitaal;
- het begin en het einde van het boekjaar;
- de bepalingen betreffende het aanleggen van reserves, de verdeling van de winst en van het saldo na vereffening;
- de personen die gemachtigd zijn om de vennootschap te besturen en te verbinden, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen;
- de aanwijzing van de commissarissen;
- de plaats, dag en het uur van de jaarvergadering betreffende de goedkeuring van de jaarrekening, de toelating tot de vergadering en de uitoefening van het stemrecht;
- het aantal en de nominale waarde van de aandelen en, in voorkomende gevallen, de voorwaarden inzake overdrachtsbeperking;
- de aanduiding van elke inbreng in natura, de naam van de inbrenger en van de bedrijfsrevisor, het besluit van zijn verslag en de nominale waarde van de aandelen die tegen elke inbreng zijn uitgegeven;
- de oorzaak en de omvang van de bijzondere voordelen voor elke oprichter;
- het totale bedrag van alle oprichtingskosten ten laste van de vennootschap;

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

- de instelling waarbij de inbreng in contanten is gestort;
- de overdrachten onder bezwarende titel gedurende de vijf voorgaande jaren van ingebrachte onroerende goederen;
- de hypothecaire lasten of pandrechten op de ingebrachte goederen;
- de voorwaarden waaronder ingebrachte optierechten kunnen worden uitgeoefend.

De meeste gegevens moeten binnen de 15 dagen na de dagtekening van de definitieve akte worden neergelegd in een dossier bijgehouden op de griffie van de rechtbank van koophandel van het gerechtelijk arrondissement waar de maatschappelijke zetel van de vennootschap gevestigd is. Binnen de 15 dagen na de neerlegging moet een uittreksel van de oprichtingsakte eveneens worden bekendgemaakt in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

Voor meer informatie betreffende de oprichting van een bvba, raadpleeg in ieder geval een notaris.

2. BENAMING EN MAATSCHAPPELIJK DOEL

De naam van de bvba is in beginsel vrij. Het kan een bijzondere naam zijn of de naam van één of meerdere vennoten of een benaming die het doel van de onderneming vermeldt. De naamaanduiding moet in ieder geval voldoende verschillen van die van elke andere vennootschap. Zoniet kan elke belanghebbende deze doen wijzigen en eventueel een schadevergoeding eisen.

De bvba moet een maatschappelijk doel hebben dat vermeld moet worden in de statuten. Het doel is niets anders dan de omschrijving van de activiteiten. Die worden best nauwkeurig en voldoende ruim omschreven aangezien de vennootschap geen handelingen buiten haar doel mag stellen.

3. MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

De maatschappelijke zetel is het officiële adres van de bvba. Hij moet worden vermeld in de oprichtingsakte. De zetel is gevestigd op de plaats waar de vennootschap effectief wordt geleid. Normaal is dit de plaats waar de administratie of boekhouding wordt gevoerd. De statuten kunnen voorzien dat de zaakvoerders bij eenvoudige beslissing de zetel kunnen verplaatsen. Een dergelijke verhuis moeten zij in het Belgisch Staatsblad bekendmaken.

4. VERPLICHTE VERMELDINGEN

Alle akten, facturen, aankondigingen, brieven, orders en andere stukken van de bvba moeten een aantal vermeldingen bevatten, nl:

- de naam van de vennootschap;
- de rechtsvorm bvba, voluit of afgekort;
- het ondernemingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- het adres van de maatschappelijke zetel;
- het adres van de zetel van de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de vennootschap haar maatschappelijke zetel heeft.

5. OPRICHTERS

5.1. AANTAL OPRICHTERS

Oprichters zijn de personen die bij de oprichtingsakte verschijnen. Om een bvba op te richten zijn er minimum twee oprichters nodig, behalve voor een éénpersoonsbvba. Een andere vennootschap (rechtspersoon) kan deelnemen aan de oprichting van een vennootschap.

De oprichters mogen ook echtgenoten zijn:

- indien zij gehuwd zijn met scheiding van goederen;
- of indien zij elk eigen goederen inbrengen;
- of indien zij goederen van de huwelijksgemeenschap inbrengen doch beiden in de vennootschap een beroepswerkzaamheid uitoefenen;
- of indien zij beiden beroepsgoederen inbrengen.

Een vennoot of aandeelhouder behoort niet noodzakelijk tot de oprichters maar is een persoon die deelneemt in het kapitaal van een vennootschap. Twee vennoten die elk aandelen in een bvba bezitten en met elkaar huwen, blijven als afzonderlijke vennoten fungeren, ook wanneer zij gehuwd zijn onder het stelsel van gemeenschap van goederen.

Op de maatschappelijke zetel moet een vennootschapsregister ter inzage liggen. Dit register vermeldt per vennoot: naam, beroep, adres, aantal aandelen en de gedane stortingen. Ook de overdrachten worden in het register bijgehouden.

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

5.2. DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE OPRICHTERS

Oprichters dragen een bijzondere verantwoordelijkheid. Zij zijn hoofdelijk tegenover de belanghebbenden gehouden:

- voor het gedeelte van het kapitaal waarop niet geldig is ingeschreven, en voor het verschil tussen het vereiste minimumkapitaal en het geplaatste bedrag (zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd);
- tot werkelijke storting van ten minste een vijfde van de aandelen waarop in geld is ingeschreven en tot de gehele storting van de aandelen die inbreng in natura vertegenwoordigen;
- tot werkelijke storting van het kapitaal waarvoor zij van rechtswege als inschrijvers worden beschouwd;
- tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke gevolg is:
 - van de nietigheid van de vennootschap, op grond van art. 227 Vennootschappenwet¹;
 - van het ontbreken of van de onjuistheid van de gegevens van de akte;
 - van de kennelijke overwaardering van de inbreng in natura;
 - van naamverwarring met een andere vennootschap;
- voor de verbintenissen van de vennootschap², in geval van faillissement uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien het kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar;
- voor alle verbintenissen die zijn aangegaan zolang de vennootschap als enige vennoot slechts de rechtspersoon telt die deze vennootschap alleen heeft opgericht;
- tot nakoming van de verbintenissen die zij voor derden hebben aangegaan.

1 Geen authentieke akte, geen identificatiegegevens (naam, doel, kapitaal, inbreng), ongeoorloofd doel of een doel strijdig met de openbare orde, onvoldoende aantal oprichters.

2 Naar een door de rechter vast te stellen verhouding.

6. KAPITAAL

6.1. GEPLAATST KAPITAAL

Maatschappelijk of geplaatst kapitaal is het kapitaal waartoe de aandeelhouders zich verbinden bij de oprichting (of eventueel bij een kapitaalverhoging). Het moet de vennootschap toelaten haar activiteit minstens twee jaar uit te oefenen.

Het maatschappelijk kapitaal moet bij de oprichting ten minste 18.550 EUR bedragen (minimumkapitaal) en volledig geplaatst zijn.

6.2. VOLSTORTING

Volgestort kapitaal is het kapitaal dat de aandeelhouders effectief op de rekening van de bvba storten of de waarde van de goederen die ze werkelijk inbrengen. Zij doen dus een inbreng hetzij in geld hetzij in natura.

Bij inbreng in contanten storten zij het bedrag vóór het verlijden van de akte op een bijzondere bankrekening. De storting wordt aangetoond door het voorleggen van een bankattest aan de notaris.

Inbrengen in natura zijn vermogensbestanddelen die men naar economische maatstaven kan waarderen en in geld uitdrukken (gronden, gebouwen, handelsmerken, enz.). De goederen moeten daadwerkelijk aan de vennootschap worden overgedragen. De bedrijfsrevisor en de oprichters maken hierover een verslag. De oprichters kunnen in hun verslag zeggen waarom zij afwijken van de conclusies van het verslag van de revisor. Beide verslagen worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel.

Van het kapitaal in zijn geheel moet ten minste 6.200 EUR werkelijk gestort zijn (12.400 EUR voor een ebvba). Bovendien moet op ieder aandeel afzonderlijk waarop in geld is ingeschreven bij de oprichting ook ten minste een vijfde gestort zijn. De aandelen die een inbreng in natura vertegenwoordigen moeten bij de oprichting in elk geval volgestort zijn. Dit betekent dat de goederen die in natura worden ingebracht onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de bvba.

De oprichters zijn ook verplicht vóór de oprichting een financieel plan op te stellen. Dit plan bevat een raming van de omzet, de mogelijke winsten, het noodzakelijke kapitaal,... Het plan is een verantwoording van het bedrag van het maatschappelijk kapitaal. De notaris bewaart het financieel plan samen met de oprichtingsakte.

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

6.3. WIJZIGING VAN KAPITAAL

Het maatschappelijk kapitaal kan gewijzigd worden. De algemene vergadering beslist hierover volgens de regels voor een statutenwijziging. Daarnaast voorziet de wet nog enkele bijkomende formaliteiten en voorwaarden.

Het minimumkapitaal van 18.550 EUR is een essentiële waarborg voor derden. Een kapitaalsvermindering mag niet leiden tot een lager kapitaal. Wanneer door geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering binnen de twee maanden bijeenkomen, beraadslagen en beslissen over de eventuele ontbinding van de vennootschap.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief wegens geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal. De ontbinding heeft plaats wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde van de uitgebrachte stemmen op de algemene vergadering.

Wanneer het netto-actief gedaald is tot minder dan 6.200 EUR kan iedere belanghebbende de ontbinding van de vennootschap vorderen. De rechtbank kan evenwel aan de vennootschap een termijn toestaan om haar toestand te regulariseren.

7. AANDELEN

Aandelen vertegenwoordigen het maatschappelijk kapitaal. Wie geld of goederen inbrengt ontvangt in ruil aandelen. Het maatschappelijk kapitaal van een bvba is verdeeld in gelijke aandelen op naam met of zonder vermelding van de waarde.

Er zijn aandelen met of zonder stemrecht. Deze laatste mogen niet meer dan een derde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. De wet voorziet ook nog enkele beschermende bepalingen voor deze aandelen.

Alle aandelen hebben een gelijk recht bij de winstverdeling en bij de verdeling van het overschot bij vereffening.

De aandelen zijn ook ondeelbaar en kunnen niet in onderaandelen worden gesplitst. Indien een aandeel aan verscheidene eigenaars toebehoort, kan de vennootschap de uitoefening van de eraan verbonden rechten schorsen totdat een enkele persoon ten aanzien van de vennootschap als eigenaar is aangewezen.

De vennootschap mag alleen mits naleving van bijzondere voorwaarden en op grond van een besluit van de algemene vergadering door inkoop of ruiling eigen aandelen verwerven.

In de zetel van de vennootschap wordt een register van aandeelhouders gehouden. Elke vennoot of belanghebbende derde heeft inzage in de volgende gegevens:

- de identiteit van elke vennoot en zijn aandelen;
- de gedane stortingen op de aandelen;
- de overdrachten en overgangen van aandelen met de datum, gedagtekend en ondertekend door de overdrager en de overnemer of door de zaakvoerder en rechtverkrijgende in geval van overgang wegens overlijden.

De eigendom van de aandelen wordt bewezen door de inschrijving in het aandelenregister. De overdrachten en overgangen gelden ten aanzien van de vennootschap en van derden vanaf de datum van inschrijving in het register.

Alle aandelen kunnen worden verenigd in de hand van één persoon. Indien de enige vennoot een rechtspersoon is, en indien binnen een jaar geen nieuwe vennoot in de vennootschap is opgenomen of deze niet is ontbonden, wordt de enige vennoot geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap ontstaan na de vereniging van alle aandelen in zijn hand.

Wanneer de enige vennoot overlijdt dan worden de rechten die aan deze aandelen verbonden zijn, uitgeoefend door de erfgenamen of legatarissen naar evenredigheid met hun rechten in de nalatenschap. De statuten kunnen evenwel anders bepalen.

8. OVERDRACHT EN OVERGANG VAN AANDELEN

8.1. OVERDRACHT ONDER LEVENDEN

In een bvba met verscheidene vennoten mag een vennoot zijn aandeel niet zomaar aan iemand anders overdragen of uit de vennootschap stappen. De aanvrager heeft de instemming nodig van:

- ten minste de helft van de vennoten;
- die in het bezit zijn van ten minste drie vierde van het resterende kapitaal (na aftrek van de over te dragen rechten of aandelen).

Deze instemming is echter niet vereist voor de overdracht:

- aan een andere vennoot;

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

- aan de echtgenoot van de overdrager;
- aan bloedverwanten in de rechte lijn (ouders, grootouders, (klein)-kinderen);
- aan andere door de statuten toegelaten personen.

De statuten kunnen strengere voorwaarden opleggen en bepalen welke procedures men moet volgen, bijvoorbeeld per aangetekende brief. Deze brief zal dan vermelden aan wie men de aandelen wil overdragen en tegen welke prijs. Binnen een redelijke termijn moeten de andere vennoten dan antwoorden. Zoniet worden ze verondersteld toe te stemmen.

In geval van weigering van een overdracht onder levenden kunnen de belanghebbenden zich wenden tot de bevoegde rechtbank in kortgeding. De statuten kunnen echter anders bepalen.

8.2. OVERGANG BIJ OVERLIJDEN

De statuten kunnen bepalingen bevatten die de procedure van overgang van aandelen regelen bij overlijden van een vennoot. Indien geen regeling is voorzien, zijn de wettelijke bepalingen van toepassing. De erfgenaam wordt vennoot. De andere vennoten kunnen zich daar niet tegen verzetten indien de erfgenaam:

- reeds vennoot was;
- echtgenoot is van de overledene;
- bloedverwant is in rechte lijn;
- een persoon is die door de statuten toegelaten is.

Indien de erfgenaam niet tot een van deze categorieën behoort dan moeten de andere vennoten hun toestemming geven.

Bij overlijden van een vennoot worden dus niet alle erfgenamen automatisch eigenaar en vennoot van een bvba. Het is bijgevolg mogelijk eigenaar te worden van aandelen zonder de eraan verbonden rechten te kunnen uitoefenen. Erfgenamen en legatarissen die niet als vennoot worden toegelaten hebben recht op de waarde van de overgegangene aandelen. Zij mogen de afkoop ervan vragen met een aangezekende brief aan de zaakvoerder. Die stuurt hiervan een afschrift aan de diverse vennoten. Bij gebrek aan overeenstemming zal de bevoegde rechtbank de prijs en de voorwaarden vastleggen op verzoek van de meest gereede partij.

9. CERTIFICATEN EN OBLIGATIES

In een bvba kunnen ook certificaten en obligaties worden uitgegeven. Vraag hierover zondig informatie aan een notaris.

10. BESTUUR

Het bestuur van een bvba is in handen van één of meerdere natuurlijke personen, de zaakvoerder(s), die al dan niet vennoot zijn. Meestal is er één zaakvoerder; soms zijn er echter meer. De statuten kunnen het aantal bepalen.

De zaakvoerder leidt de vennootschap. Hijzelf is geen handelaar. Het is de vennootschap die handel drijft via de persoon van de zaakvoerder. De vennootschap kan failliet gaan, de zaakvoerder niet.

De functie van zaakvoerder is persoonlijk en kan niet overgedragen worden. Wie een mandaat aanvaardt moet persoonlijk de eraan verbonden verplichtingen nakomen. Toch kunnen zaakvoerders aan mandatarissen volmacht geven om bepaalde rechtshandelingen te stellen. Hiervoor is geen statutaire bepaling nodig.

10.1. BENOEMING EN DUUR VAN HET MANDAAT

De zaakvoerder wordt benoemd door de vennoten (aandeelhouders). Zij kunnen hem benoemen in de oprichtingsakte zelf (statutaire zaakvoerder) of in een algemene vergadering (niet-statutaire zaakvoerder). De benoeming zal respectievelijk door de notaris of door de zaakvoerder zelf worden gemeld aan de griffie van de rechtbank van koophandel en worden bekendgemaakt in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

De statutaire zaakvoerder kan worden benoemd voor bepaalde of onbepaalde duur. In dit laatste geval neemt men aan dat hij benoemd is voor de duur van de vennootschap. Hij is dan ook moeilijk afzetbaar. Hiervoor zijn ernstige redenen noodzakelijk. De statuten kunnen evenwel andere specifieke bepalingen bevatten.

De niet-statutaire zaakvoerder mag door de vennoten ook worden benoemd voor bepaalde of onbepaalde duur. Hij kan worden afgezet door een gewone beslissing bij meerderheid van de vennoten. De statuten kunnen wel strengere voorwaarden inzake afzetting bepalen.

Een zaakvoerder kan ook steeds ontslag nemen. Hij mag hierdoor echter het bestuur van de vennootschap niet nodeloos in gevaar brengen. Hij zal dus een op-

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

zeggingstermijn dienen te respecteren. Deze termijn is gewoonlijk in de statuten vastgelegd.

10.2. BEZOLDIGING

De zaakvoerder moet een natuurlijk persoon zijn. Meestal zal hij een vergoeding bekomen voor zijn bestuurstaak. Dat kan een vast bedrag zijn, een gedeelte van de winst of een combinatie van de twee. De vennoten bepalen de vergoeding op de jaarlijkse algemene vergadering. Deze vergoeding kan in maandelijkse schijven uitbetaald worden.

De zaakvoerder is onderworpen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen en betaalt sociale bijdragen in functie van zijn inkomen.

10.3. BESTUURSBEVOEGDHEID

Een zaakvoerder heeft in de eerste plaats bestuursbevoegdheid. Hij kan alle handelingen verrichten die nodig of dienstig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de vennootschap. Er is één uitzondering nl. de handelingen die volgens de wet voorbehouden zijn aan de algemene vergadering³. De statuten kunnen de bevoegdheden van de zaakvoerders echter ook beperken. Deze beperkingen gelden echter alleen onder vennoten (intern) en niet tegenover buitenstaanders.

Een zaakvoerder dient te handelen binnen het activiteitsveld (het doel) van de vennootschap. Hij mag dus geen handelingen verrichten in strijd met dit doel. De vennootschap is verbonden door de handelingen van de zaakvoerder(s), zelfs indien ze buiten het doel van de vennootschap vallen. De vennootschap is echter niet gebonden als zij aantoonbaar dat de derde de overschrijding kende of moest kennen gezien de omstandigheden.

Indien er meerdere zaakvoerders in een bvba zijn, dan heeft iedere zaakvoerder volledige bestuursbevoegdheid. De zaakvoerders moeten niet beraadslagen of optreden als een college zoals in een nv. De statuten kunnen andere bepalingen voorzien. Het collegiaal bestuur is echter een uitzondering op het algemeen principe.

3 De benoeming van zaakvoerders en commissarissen, het verlenen van kwijting, de goedkeuring van de jaarrekeningen, de bestemming van de winsten, een wijziging van het maatschappelijk kapitaal en van de statuten.

10.4. VERTEGENWOORDIGINGSBEVOEGDHEID

Iedere zaakvoerder heeft ook vertegenwoordigingsbevoegdheid. Hij vertegenwoordigt de vennootschap jegens derden en in rechte, als eiser of verweerder. Een bvba is dus steeds geldig vertegenwoordigd door één van haar zaakvoerders. De statuten kunnen de tussenkomst van meerdere zaakvoerders opleggen. Deze uitzondering kan wel aan buitenstaanders worden tegengeworpen.

10.5. SOCIAAL STATUUT

De bestuurder van een bvba (de zaakvoerder) wordt beschouwd als een zelfstandige. Bijgevolg is hij onderworpen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Ook de werkende vennoot is aan het sociaal statuut van de zelfstandigen onderworpen. Een werkende vennoot is een vennoot die in een vennootschap een activiteit uitoefent om het kapitaal te doen renderen. Daarom kan hij, maar moet hij niet noodzakelijk bestuurshandelingen stellen.

De stille vennoot oefent geen beroepsbezigheid in de vennootschap uit. Hij is geen zelfstandige en niet verzekeringsplichtig in het sociaal statuut van de zelfstandigen.

11. AANSPRAKELIJKHEID VAN DE ZAAKVOERDER

De zaakvoerder is niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de vennootschap. Hij is wel verantwoordelijk, volgens het gemeen recht, voor de uitvoering van de hem opgedragen taken en aansprakelijk voor tekortkomingen of fouten in het bestuur.

Wanneer hij geen fouten begaat dan zal de jaarlijkse algemene vergadering van vennoten hem kwijting verlenen. Dit betekent dat zij instemt met het gevoerde beleid en dat zij hem ontslaat van verdere verantwoordelijkheid. Dit geldt uiteraard slechts voor zover de vennoten correct werden geïnformeerd.

11.1. GEWONE FOUTEN IN DE UITVOERING VAN HET MANDAAT

Een zaakvoerder kan een fout begaan zonder daarom de wet of de statuten te overtreden. Tegenover de bvba, maar niet tegenover derden, is hij verantwoordelijk voor fouten en tekortkomingen inzake bestuur, die een normaal voorzichtig persoon niet zou begaan. Hij is m.a.w. verantwoordelijk voor de slechte uitvoering van zijn taak (mandaat) en gehouden tot vergoeding van de schade die hij kon voorzien (bijvoorbeeld: vergeten een brandverzekering af te sluiten).

„De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

De algemene vergadering zal beslissen of er tegen de zaakvoerder(s) een vennootschapsvordering ingesteld moet worden. Ook minderheidsaandeelhouders kunnen een vennootschapsvordering instellen.

11.2. AQUILIAANSE OF BUITENCONTRACTUELE AANSPRAKELIJKHEID

Het feit dat bestuurders enkel uit hoofde van hun functies aan specifieke aansprakelijkheden onderworpen zijn, betekent niet dat het hen ontheft van de toepassing van artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek die bepalen dat iedereen die door zijn fout schade berokkent aan een ander, deze schade moet vergoeden. Deze aansprakelijkheid kan van kracht worden wanneer de bestuurders een daad stellen die een normaal voorzichtig en toegewijd ondernemingshoofd niet zou gesteld hebben of die een specifieke wettelijke bepaling schendt (bijvoorbeeld: verlieslatende activiteiten op een onredelijke manier voortzetten).

11.3. INBREUKEN OP DE WET OF DE STATUTEN

Een zaakvoerder moet de bepalingen van de vennootschappenwet en de statuten naleven. Een eventuele inbreuk brengt een zware aansprakelijkheid mee (bijvoorbeeld: verrichtingen buiten het maatschappelijk doel, inbreuken op boekhoudkundige bepalingen). Hij is hiervoor hoofdelijk aansprakelijk tegenover de vennootschap en tegenover derden.

Het is mogelijk dat de zaakvoerder geen deel heeft gehad aan de overtredingen. In dat geval is hij slechts ontheven van de aansprakelijkheid indien hem geen schuld kan worden verweten en indien hij de overtredingen heeft aangeklaagd op de eerste algemene vergadering nadat hij kennis kreeg van de overtreding(en).

11.4. AANSPRAKELIJKHEID BIJ KAPITAALSVERHOOGING

Bij kapitaalsverhoging is de zaakvoerder hoofdelijk gehouden voor:

- het volle gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze is ingeschreven en voor het eventueel verschil tussen het minimumkapitaal en het maatschappelijk kapitaal (zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd);
- tot werkelijke storting van ten minste een vijfde van de aandelen waarop in geld is ingeschreven en tot de gehele storting van de aandelen of gedeelten van aandelen die inbreng in natura vertegenwoordigen alsmede voor het gedeelte van het kapitaal waarvoor hij als inschrijver wordt beschouwd;

- tot volstorting van de aandelen waarop is ingeschreven in strijd met artikel 304 Vennootschappenwet (inschrijving op eigen aandelen);
- tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke gevolg is, hetzij van het ontbreken of van de onjuistheid van de verplichte vermeldingen, hetzij van de kennelijke overwaardering van inbrengen in natura.

11.5. AANSPRAKELIJKHEID BIJ FAILLISSEMENT

Zaakvoerders, ook gewezen zaakvoerders, kunnen aansprakelijk zijn indien zij door een kennelijke grove fout hebben bijgedragen tot het faillissement van de vennootschap. De rechter kan hen persoonlijk aansprakelijk stellen voor de schulden van de bvba ten belope van het tekort.

12. BELANGENCONFLICT

Er kan een belangenconflict ontstaan tussen de vennootschap en één of meerdere zaakvoerders. Een dergelijk conflict veronderstelt dat een zaakvoerder een rechtstreeks of onrechtstreeks belang van vermogensrechtelijke aard heeft (d.w.z. dat een materieel voordeel oplevert) dat strijdig is met een beslissing of een verrichting van de vennootschap.

12.1. ER IS EEN COLLEGE VAN ZAAKVOERDERS

In dit geval mag de zaakvoerder mits naleving van een aantal modaliteiten mee beraadslagen en stemmen in het college. Deze modaliteiten zijn:

- het strijdig belang vooraf aan de andere zaakvoerders meedelen;
- het strijdig belang en de rechtvaardigheidsgronden vermelden in de notulen van het college;
- de commissaris-revisor inlichten;
- de beslissing van het college en de vermogensrechtelijke gevolgen vermelden en verantwoorden in de notulen;
- de notulen opnemen in het jaarverslag.

Deze procedure wordt niet toegepast wanneer de beslissingen van het college van zaakvoerders betrekking hebben op gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.

12.2. ER IS GEEN COLLEGE VAN ZAAKVOERDERS

In dit geval stelt de zaakvoerder die verwickeld is in een belangenconflict met de vennootschap, de vennoten daarvan in kennis. Alleen een “lasthebber ad hoc” mag de beslissing nemen of de verrichting doen voor rekening van de vennootschap.

Indien de zaakvoerder de enige vennoot is in de bvba dan kan hij in een belangenconflict toch de beslissing nemen of de verrichting doen. Hij moet hierover wel een verslag opmaken en het samen met de jaarrekening neerleggen.

De zaakvoerder is zowel ten aanzien van de vennootschap als van derden gehouden tot vergoeding van de schade die voortvloeit uit een onrechtmatig verkregen voordeel ten koste van de vennootschap.

13. ALGEMENE VERGADERING DER VENNOTEN

13.1. BEVOEGDHEID

De algemene vergadering is een vergadering van alle vennoten. Zij is het hoogste gezag van de bvba, het hoogste bestuursorgaan.

De algemene vergadering heeft de meest uitgebreide bevoegdheid om handelingen die de bvba aangaan, te verrichten. Dit betekent echter niet dat zij alle macht heeft. Zo mag zij zich niet mengen in het bestuur van de vennootschap. Zij heeft slechts die bevoegdheden die haar door de wet en de statuten worden toegekend. Haar gezag en opdrachten moeten ook worden uitgeoefend in het belang van de bvba.

De algemene vergadering is volgens de bepalingen van de wet bevoegd voor:

- het benoemen of afzetten van de zaakvoerder of de commissaris;
- het verlenen van kwijting aan de zaakvoerder (goedkeuren van het beleid) en aan de commissaris;
- het goedkeuren van de jaarrekening en het geven van een bestemming aan het resultaat;

- het wijzigen van de statuten (zie infra);
- het doorvoeren van een kapitaalsverhoging;
- andere belangrijke beslissingen die de zaakvoerder voorlegt.

De gewone algemene vergadering, ook de jaarlijkse of statutaire vergadering genoemd, moet jaarlijks plaatsvinden in de gemeente, op de dag en het uur bepaald in de statuten. De zaakvoerder kan de vennoten ook samenroepen telkens het belang van de vennootschap dat vereist.

De buitengewone algemene vergadering beraadslaagt met een bijzondere meerderheid over een statutenwijziging, een wijziging van het maatschappelijke doel of een wijziging van de rechten verbonden aan effecten.

Om op een geldige wijze beslissingen te kunnen treffen moet de algemene vergadering een aantal wettelijke en statutaire voorschriften in acht nemen.

13.2. BIJEENROEPING

Het bestuursorgaan van de bvba, dwz. de zaakvoerder, roept de gewone jaarlijkse algemene vergadering bijeen. Hij is hiertoe zelfs verplicht in sommige gevallen:

- op vraag van een of meerdere vennoten die een vijfde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen;
- wanneer het netto-actief is gedaald tot minder dan de helft of een vierde van het maatschappelijk kapitaal;
- in de gevallen voorzien in de statuten;
- als gewetensvolle lasthebber van de vennootschap, telkens een bijeenroeping zich opdringt.

De bijeenroeping gebeurt met een aangetekend schrijven verzonden 15 dagen vóór de vergadering aan alle vennoten, obligatiehouders, commissarissen en zaakvoerders. Samen met de oproeping voor de jaarlijkse vergadering worden een aantal stukken gestuurd: de agenda, de jaarrekening, het jaarverslag en het verslag van de commissarissen.

Vijftien dagen voor de algemene vergadering mogen de aandeelhouders in de zetel van de vennootschap kennis nemen van:

- de jaarrekening (balans, resultatenrekening en toelichting);

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

- het jaarverslag en het verslag van de commissaris;
- de lijst van de effecten in portefeuille;
- de lijst van de aandeelhouders die hun aandelen niet hebben volgestort met vermelding van het aantal van hun aandelen en hun woonplaats.

13.3. BESLUITVORMING

De statuten bepalen de formaliteiten om toegelaten te worden tot de algemene vergadering. Voor de gewone algemene vergadering is geen quorum vereist, tenzij de statuten anders bepalen. Van de algemene vergadering wordt een verslag en een aanwezigheidslijst opgemaakt. Deze documenten worden op de maatschappelijke zetel van de vennootschap bewaard.

De zaakvoerder moet op de jaarlijkse algemene vergadering aanwezig zijn. De algemene vergadering hoort zijn jaarverslag en het verslag van de commissaris(sen) en behandelt de jaarrekening. Zij spreekt zich uit over deze rekening en over het verlenen van kwijting aan de bestuurders en de commissaris(sen). De kwijting is alleen rechtsgeldig als de ware toestand van de bvba niet wordt verborgen.

De zaakvoerder heeft het recht tijdens de zitting de beslissing inzake de goedkeuring van de jaarrekening drie weken uit te stellen. De volgende vergadering heeft het recht de jaarrekening definitief vast te stellen.

13.4. STEMMING

De statuten bepalen de formaliteiten om tot de stemming toegelaten te worden. De aandeelhouders stemmen in beginsel in persoon. Zij mogen ook schriftelijk stemmen of zich laten vertegenwoordigen (volmacht), tenzij de statuten anders bepalen.

De statuten bepalen verder de wijze waarop de algemene vergadering beraadslaaft. Indien een dergelijke bepaling ontbreekt worden de benoemingen gedaan en de beslissingen genomen volgens de gewone regels van beraadslagende en beslissende lichamen.

Bij een gewone algemene vergadering worden de besluiten genomen bij meerderheid van stemmen. Elk aandeel geeft recht op één stem behalve andere statutaire bepalingen. De uitoefening van het stemrecht wordt geschorst voor de aandelen waarop de opgevraagde en opeisbare stortingen niet gedaan zijn.

De uitoefening van het stemrecht kan ook geregeld worden door aandeelhouders-overeenkomsten. Deze moeten in tijd beperkt zijn en verantwoord zijn op grond van het belang van de vennootschap. Sommige overeenkomsten zijn niet toegelaten en worden dan als nietig beschouwd (bijvoorbeeld: overeenkomsten die strijdig zijn met het belang van de vennootschap).

De statuten kunnen ook het aantal stemmen van iedere aandeelhouder in de algemene vergadering beperken, op voorwaarde dat deze beperking van toepassing is op iedere aandeelhouder.

13.5. WIJZIGING VAN DE STATUTEN

De algemene vergadering kan de statuten wijzigen, tenzij anders is bepaald. Zij mag echter geen essentiële elementen van de vennootschap wijzigen. Een wijziging is slechts mogelijk mits naleving van bepaalde voorwaarden. Zo moeten de voorgestelde wijzigingen duidelijk zijn aangegeven in de oproeping en de aanwezigen ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Een wijziging is aangenomen wanneer zij drie vierde van de stemmen heeft verkregen.

Wanneer het doel van de vennootschap gewijzigd wordt, dan moeten bijkomende voorwaarden in acht worden genomen nl.:

- een verantwoording van de voorgestelde wijziging in een verslag;
- een staat van activa en passiva van maximum drie maanden oud;
- een verslag van de commissarissen over de staat van activa en passiva;
- de aanwezigen moeten tenminste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen;
- een wijziging vereist ten minste vier vijfde van de stemmen.

14. WINSTVERDELING

De algemene vergadering moet een beslissing nemen over de besteding van het resultaat. Ze moet daarbij rekening houden met twee wettelijke bepalingen:

- het aanleggen van een reservefonds

De algemene vergadering moet een reservefonds aanleggen. Jaarlijks houdt zij ten minste 1/20 van de nettowinst in voor de vorming van dit fonds. De verplichting houdt op als het fonds 1/10 bereikt van het maatschappelijk kapitaal.

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

- het uitkeren van de winst

De uitkering van de winst is onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Zo mag geen uitkering geschieden indien op de datum van het laatste boekjaar het netto-actief, zoals dat blijkt uit de jaarrekening, is gedaald, of ten gevolge van de uitkeringen zou dalen, beneden het bedrag van het gestorte kapitaal. Elke uitkering die in strijd is met deze bepaling moet door degenen aan wie de uitkering is verricht, worden terugbetaald indien het bewijs wordt geleverd dat de begunstigten wisten of konden weten dat de uitkering strijdig was met de voorschriften.

15. INVENTARIS EN JAARREKENING

De zaakvoerder(s) moet(en) ieder jaar een inventaris en een jaarrekening opmaken. De zaakvoerder stelt eveneens een jaarverslag op waarin hij rekenschap geeft van zijn beleid. Dit verslag bevat een toelichting over de jaarrekening en een getrouw overzicht van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de vennootschap.

De algemene vergadering hoort het jaarverslag en het verslag van de commissarissen en behandelt de jaarrekening. Na goedkeuring van de jaarrekening moet de zaakvoerder binnen de 30 dagen de jaarrekening samen met andere stukken bij de Nationale Bank neerleggen.

23

16. CONTROLE

Voor de bvba die volgens de boekhoudwetten als “groot” beschouwd wordt en voor de genoteerde kleine vennootschappen, moet de algemene vergadering één of meerdere commissarissen aanduiden om de financiële toestand en de jaarrekening te controleren en dit voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

Een commissaris kan en mag alle boeken en documenten van de vennootschap inkijken. Hij kan inlichtingen opvragen van de bestuurders en aangestelden en alle verificaties vorderen die hij nodig acht. Hij kan de algemene vergadering bijwonen en het woord voeren. Hij maakt tevens een verslag over de controles die hij heeft uitgevoerd op de boekhouding, de jaarrekening, de winstbestemming en op eventuele overtredingen van de statuten of de wet. Gewichtige feiten die de continuïteit van de onderneming in het gedrang kunnen brengen moet hij schriftelijk meedelen aan de zaakvoerder(s) die moet(en) beraadslagen over de te nemen maatregelen.

De commissaris is jegens de vennootschap aansprakelijk voor de tekortkomingen in de vervulling van zijn taak.

Indien er geen commissaris werd aangesteld, heeft iedere vennoot individueel een controle- en onderzoeksbevoegdheid. Hij kan zich laten vertegenwoordigen door een accountant.

17. DUUR EN ONTBINDING

Een bvba wordt in beginsel opgericht voor onbepaalde duur. De statuten kunnen echter de duur beperken, bijvoorbeeld tot 10 of 20 jaar. Na die periode kan de algemene vergadering de duur verlengen of de vennootschap ontbinden en vereffenaars aanstellen.

De vennootschap kan worden ontbonden omwille van diverse redenen. Ingeval van een vrijwillige ontbinding zal de vennootschap worden ontbonden door een besluit van de algemene vergadering en dit volgens de regels voor een statutenwijziging.

Bij een gerechtelijke ontbinding kan deze gevorderd worden om wettige redenen zoals:

- meningsverschillen tussen vennoten of tussen de vennoten en de zaakvoerder(s);
- de dood van één van de vennoten of van de zaakvoerder(s);
- de onbekwaamverklaring of het kennelijk onvermogen van één van de vennoten of van de zaakvoerder(s).

De beslissing om de vennootschap te ontbinden betekent echter niet het onmiddellijke einde ervan. De vennootschap wordt na ontbinding geacht voort te bestaan voor haar vereffening. De algemene vergadering of de vennoten benoemen de vereffenaars, zoniet worden de bestuurders beschouwd als de vereffenaars. De vereffenaars verrichten alle nuttige handelingen om de activa van de vennootschap te gelde te maken en de schuldeisers te betalen. Daartoe kunnen zij eventueel gemachtigd worden om de activiteiten van de vennootschap voort te zetten.

Wanneer de schuldeisers volledig betaald zijn, gaan de vereffenaars over tot de verdeling van de resterende bedragen, waarden en goederen (het vereffeningssaldo) onder de vennoten. Pas wanneer de vereffening beëindigd is en dit bekendgemaakt is houdt de vennootschap effectief op te bestaan.

18. UITSLUITING EN UITTREDING

De statuten van een vennootschap bevatten bepalingen over de uitsluiting en uittreding van vennoten. Om gegronde redenen en volgens een welbepaalde procedure kunnen vennoten eisen dat een vennoot zijn aandelen overdraagt. Iedere vennoot kan eveneens om gegronde redenen vorderen dat zijn aandelen worden overgenomen door vennoten. De procedure voor een dergelijke uittreding wordt eveneens in de statuten bepaald.

De rechterlijke beslissingen inzake een overdracht moeten worden neergelegd en bekendgemaakt.

”De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België..”

ANDERE BESCHIKBARE PUBLICATIES

Zich vestigen als zelfstandige

Een juridisch statuut kiezen: eenmanszaak of vennootschap?

Een vlotte start voor mijn onderneming - Stappenplan

NUTTIGE ADRESSEN

FOD ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

■ **Contact Center**

Elke werkdag van 09.00 tot 12.00 en van 13.00 tot 17.00 uur

Tel: 0800 120 33 - Fax: 0800 120 57 - E-mail: info.eco@economie.fgov.be

■ **Algemene Directie KMO-Beleid**

WTC 3 - Simon Bolivarlaan 30 - 1000 BRUSSEL

Tel. 02 277 51 11 - Website: <http://economie.fgov.be>

Vooruitgangstraat 50
B-1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>